

enheder og mandskab på grund af den tekniske udvikling og mere krævende kampmetoder.

Bedømmes en tjenestetidsnedsættelse imidlertid politisk nødvendig og forsvarlig, må man gøre sig klart, at man får mindre udbytte og svagere hærstyrker for de tildelede midler. Det må endvidere i denne forbindelse veje tungt, at man af hensyn til vore soldaters sikkerhed i en kampsituation bør give dem en sådan uddannelse, at de i videst mulig udstrækning er jævnbyrdige med modstanderen.

Man kan i nogen grad afbøde virkningen af en kortere tjenestetid ved at forøge antallet af stampersonel. Dette vil imidlertid kræve ekstra midler og vil ikke i ønskeligt omfang være muligt inden for den budgetramme, som ligger til grund for de af Hærkommandoen fremsatte vurderinger af spørgsmålet. Der skabes desuden ved den kortere uddannelse et behov for at placere en omskolings- og efteruddannelse af vore reserveenheder uden for en 12 måneders førstegangstjeneste.

Med 12 måneders tjenestetid har man i øvrigt efter min mening nået den nedre grænse for opretholdelse af en dækningsstyrke af en konstant størrelse, overvejende baseret på almindelig værnepligt.

Det udtales i bemærkningerne til lovudkastet, at det budgetmæssige grundlag i lovforslaget er uændret i forhold til den gældende forsvarslov. Det vil imidlertid være ønskeligt, om det som i den nugældende lov anføres, at budgettet vil blive reguleret efter udviklingen i lønninger og priser. Den nugældende lovs regler herom har gjort det muligt at foretage en langtidsplanlægning, som i høj grad er kommet værnets effektivitet til gode.

Den stabilitet, som har gjort sig gældende på det økonomiske område siden 1960, og beslutningen om at lægge det økonomiske ansvar i værnskommandoen har gjort det muligt at gennemføre en række rationaliserings- og besparelsesforanstaltninger, der primært har medført, at det militære personel i denne periode er blevet kraftigt reduceret, hvorved personeludgifterne er blevet holdt nede på et rimeligt niveau, uanset den kraftige lønstigning, som har fundet sted i perioden.

Det må imidlertid fremføres, at der i

indeværende finansår i forbindelse med den samlede nedskæring af forsvarsbudgettet på 125 mill. kr. er gennemført en reduktion af hærens driftsbudget på 19 mill. kr. samtidig med, at visse ventede investeringsmidler ikke er blevet bevilgede. Denne reduktion havde karakter af en engangsforanstaltning, men der er ikke desto mindre for det kommende finansår planlagt en fornyet beskæring af hærens driftsbudget på ca. 17 mill. kr. eller en nedsættelse, der i hovedsagen svarer til den, der har fundet sted i indeværende finansår.

Disse reduktioner har vanskeliggjort en fortsat drift af hæren inden for den fastsatte ramme. Virkningerne vil til en vis grad kunne afbødes ved de rationaliseringer, der primært finder sted inden for de tekniske tjenester. Disse rationaliseringer var imidlertid i vid udstrækning planlagt forud for reduktionerne og taget i betragtning ved den økonomiske planlægning i forbindelse med omlægning af driften efter omorganiseringen ved det såkaldte lille forsvarsforlig i 1966. Reduktionerne har derfor fortsat uheldig virkning for hærens drift.

Jeg vil på denne baggrund understrege betydningen af, at den nye forsvarslovgivning kommer til at indeholde sådanne bestemmelser for hærens tildeling af økonomiske midler, at den stabilitet i planlægningen, der har været mulig i årene efter 1960, kan fastsættes.

Udkastet indeholder et forslag om en ændring af forsvarrets øverste ledelse, hvor efter værnscheferne indgår med deres stabe i en forsvarskommando. Værnscheferne bevarer ifølge forslaget kun ansvaret for uddannelse af personel og enheder, foruden at de skal varetage en rådgivende virksomhed.

Den nugældende ordning af forsvarrets øverste ledelse, der er baseret på princippet om decentralisering, har gjort det muligt at gennemføre en række rationaliseringer i de forløbne år, fordi de enkelte værnskommandoer i kraft af en indgående indsigt i værnets virke har kunnet reducere aktiviteten på mindre væsentlige områder for at samle den på de steder, hvor den i højest mulig grad kom det samlede forsvar til gode. Uanset at Danmark som bekendt yder en væsentlig mindre procentdel af bruttonationalproduktet til sit forsvar end andre NATO-lande bortset fra Island og